

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่ปรากฏ
ในนิทานพื้นบ้านเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้นเป็น
ลายลักษณ์อักษรเรียบร้อยแล้ว ณ ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด 9 จังหวัด และได้วิเคราะห์
หลักธรรมาภิบาลในนิทานทั้งหมด 195 เรื่อง

การวิเคราะห์ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ พบว่านิทานที่ไม่ปรากฏหลักธรรมาภิบาล
มี 16 เรื่อง นิทานที่ปรากฏหลักธรรมาภิบาลมี 179 เรื่อง และหลักธรรมาภิบาลที่พบมากที่สุด
คือ หลักคุณธรรม รองลงมาคือหลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส
หลักนิติธรรม และที่พบน้อยที่สุดคือหลักความคุ้มค่า

จากการวิเคราะห์หลักคุณธรรมที่พบมากที่สุด เพราะนิทานไทยเป็นนิทานที่เล่า
เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของเด็กตั้งแต่เยาว์วัยให้มีความกตัญญูรู้คุณ และอบรมในเรื่องของศีลธรรม
จรรยา เพราะคนไทยเป็นชาวพุทธที่ต้องการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีต่อเด็ก และการปลูกฝังคุณธรรม
จึงเป็นรากฐานของหลักธรรมาภิบาลด้านอื่นๆ คือ หลักความรับผิดชอบ ให้เยาวชนมีความ
รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน และการคิดแก้ไขปัญหาเมื่อประสบกับปัญหาโดยใช้สติ
หลักความมีส่วนร่วม โดยนิสัยของคนไทยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การทำงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนรวม เริ่มต้นที่วัดก่อนและขยายสู่ชุมชน เพราะในอดีตคนไทยมีความผูกพันกับวัด
หลักความโปร่งใสเมื่อมีการทำงานที่มีการช่วยเหลือกัน การทำงานจึงเป็นลักษณะของ
ความโปร่งใส และหลักนิติธรรมการอยู่ร่วมกันของคนสมัยก่อนไม่มีกฎหมายรองรับ การอยู่ร่วมกัน
จึงเป็นการตกลงในหมู่คณะและการยอมรับข้อตกลงนั้น ส่วนหลักธรรมาภิบาลที่พบน้อยที่สุดคือ
หลักความคุ้มค่า เป็นเพราะว่าในอดีตประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ ทรัพยากรมี
มากมายจนคิดว่าไม่สามารถใช้ได้หมด ทำให้เนื้อหานิทานมีการปลูกฝังเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ-
น้อย ต่างจากปัจจุบันที่ทรัพยากรลดน้อยลงมากจึงมีการรณรงค์เรื่องการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น และการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกันเป็นการดำเนินชีวิตที่เป็นปกตินิสัยของ
คนไทยจึงไม่มีการกล่าวถึงมากนัก

หลักธรรมาภิบาลเป็นเรื่องใหม่ที่ยังมีการเผยแพร่ไม่มากนัก ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อ
นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่มีความสนใจ การนำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการเรียนรู้
เรื่องหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้หลักธรรมาภิบาลน่าสนใจขึ้น นอกจากนิทานแล้ว
หลักธรรมาภิบาลยังสามารถนำไปวิเคราะห์เรื่องอื่นได้อีกมากมาย เช่น หนังสืออ่านนอกเวลา
เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ และเผยแพร่หลักธรรมาภิบาลให้ประชาชนที่ให้ความสนใจ

This thesis aimed to analyze good governance (Thammabhiban) appeared folk tales in the lower northern part of Thailand which collected from any documents that had already written and kept in 9 Cultural Center of Provinces. All 195 folk tales were analyzed as followed

There were 16 folk tales that did not appear any good governance (Thammabhiban), but in 179 folk tales which left did. The most good governance (Thammabhiban) frequency appeared were moral, responsibility, sharing, honesty, justice and value in order.

From the study, moral was found most because Thai folk tale was told to build devotion up to the children and educate them in Thai moral for being a good manner. Besides moral was a base for the other good governance (Thammabhiban) like

Responsibility: in order to train them to responsible for their duties, solving the problems by reason.

Sharing: one of Thai culture was help. The community work always started at the temple because in the past Thai had closed to it.

Honesty: whenever work ran by help, it will be sincere and honest.

Justice: since in the past, the community did not have a law so they had to do agreements together.

For value the reason why it appeared less because Thai is fertile in natural resources so in Thai folk tales they were not built up about preservation which different from now.

Good governance (Thammabhiban) are new ideas that not prevail yet, so for being a benefit to the others, taking folk tales to communicate is a good way to make them interest; furthermore, we can take the good governance (Thammabhiban) to analyze in the other fields like a book out of the room for understanding and spreading good governance (Thammabhiban) to a person who interests.